

Mgr Sylwiusz Andrzej Mucha

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

**Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej
z dnia 6 października 2017 r. w Rzeszowie zatytułowanej
„Nowe regulacje prawne w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności”**

W dniu 6 października 2017 r. o godzinie 9.00 w Hotelu Bristol Tradition & Luxury Hotel mieszczącym się w Rzeszowie rozpoczęła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Nowe regulacje prawne w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności”. Konferencja została zorganizowana przy współpracy Rady Izby Komorniczej w Rzeszowie, Ośrodka Naukowo – Szkoleniowego przy Krajowej Radzie Komorniczej i uczelni wyższych tj. Zakładu Prawa Cywilnego i Prawa Rzymskiego Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz Instytutu Prawa Prywatnego Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Wydarzenie to zostało objęte honorowym patronatem jego magnificencji Rektora Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. dr hab. S. Czopek jak również Prezesa Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie SSA M. Klimczaka.

Dobór tematu konferencji oraz zaproszeni prelegenci stali się rękojmią wysokiej jakości merytorycznej wydarzenia, dającej możliwość „spojrzenia” na omawiany tam temat nie tylko z punktu widzenia akademickiego lecz również i praktycznego. Taki sposób przedstawienia zawartych treści spotkał się z bardzo pozytywnym przyjęciem licznie zgromadzonej publiczności reprezentującej również różne środowiska zajmujące się problematyką szeroko rozumianych wierzytelności m. in. sędziowie, komornicy, wykładowcy akademicy, adwokaci.

Punktualnie o godzinie 9.00 nastąpiło uroczyste otwarcie konferencji – konferencję otworzył przewodniczący Rady Izby Komorniczej w Rzeszowie, komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w Rzeszowie S. Różański, który w swym wystąpieniu m. in. powitał zgromadzonych gości (w tym Pana M. Borka, prof. dr hab. M. Załuckiego), odniósł się do tematu konferencji oraz formalnie otworzył ogólnopolską konferencję naukową – co spotkało się z uznaniem (przejawiającym się brawami) osób zebranych na sali.

Część merytoryczna została podzielona na trzy panele, każdy z paneli moderowany przez inną wybitną osobę zajmującą się problematyką poruszaną na konferencji.

Panel pierwszy był moderowany przez prof. dr hab. A. Marciniaka – reprezentanta

Uniwersytetu Łódzkiego, który po krótkim przywitaniu zaprosił pierwszego prelegenta do zaprezentowania swojego wystąpienia. Pierwszą osobą występującą na panelu był prof. dr hab. M. Załucki reprezentujący m. in. Krakowską Akademię im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie. Temat wystąpienia brzmiał: „Cel i przedmiot ustawy o dochodzeniu wierzytelności”. Omawiane wystąpienie dotyczyło problematyki ustawy, która to „odbija się szerokim echem” wśród osób zajmujących się wierzytelnościami. Prelegent w sposób dokładny, spójny oraz rzeczowy przedstawił zasadnicze zagadnienia dotyczącej tej ustawy wspominając o przyświecających jej powstaniu celach (w tym wskazaniem na branżę budowlaną¹). Ciekawe, poparte odpowiednio dobranymi przykładami i jednocześnie tak trafne zaprezentowanie tej problematyki spotkało się z doskonałym przyjęciem publiczności. A pozostawienie otwartego pytania co do oceny w/w Ustawy, stało się podstawą do licznych dyskusji prowadzonych w przerwach pomiędzy wystąpieniami.

Drugim prelegentem był dr P. Janda reprezentujący Uniwersytet Rzeszowski, zaś jego wystąpienie nosiło nazwę „Centralny Rejestr Restrukturyzacji i Upadłości”. W swym wystąpieniu dr Janda przedstawił różnorodne aspekty dotyczące omawianego zagadnienia w tym zawierające elementy istotne ze względów praktycznych. Jego wystąpienie wywarło mocne wrażenie na zebranej publiczności, ze względu na postawioną przez niego tezę, iż postępowanie upadłościowe jest konkurencyjne dla postępowania egzekucyjnego.

Trzecie i ostatnie wystąpienie na pierwszym panelu nosiło nazwę „Rejestr Należności Publicznoprawnych” - a było stworzone przez dr hab. M. Rzewuskiego, autora licznych publikacji, reprezentującego Uniwersytet Warmińsko - Mazurski w Olsztynie. Wystąpienie dr Rzewuskiego wydało się być idealnym następstwem rozważań poprzedniego prelegenta, gdyż dało słuchaczowi możliwość porównania Centralnego Rejestru Restrukturyzacji i Upadłości *versus* Rejestru Należności Publicznoprawnych. Nie sposób również pominąć faktu, iż dr Rzewuski nawiązał do wystąpienia prof. dr hab. M. Załuckiego w odniesieniu do „*sono*

---

1 Więcej o pierwotnych celach omawianej ustawy: Druk Sejmowy nr 1185 z dnia 28.12.2016, Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności, uzasadnienie, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm8.nsf/druk.xsp?nr=1185> (dostęp 24.10.2017).

Siciliana”. Co jest jednoznacznym potwierdzeniem przemyślanego (m. in. ze względu na zakres) doboru omawianych zagadnień na poszczególnych panelach.

Po omawianym wystąpieniu nastąpił czas ożywionej dyskusji prowadzonej na tematy związane z wystąpieniami prelegentów. Padały liczne merytoryczne pytania, na które udzielano wyczerpujących odpowiedzi. Dotyczyły one między innymi: osoby wierzyciela w odniesieniu do Rejestru Należności Publicznoprawnych czy też zmianach jakie zachodziły w ustawie o ułatwieniu dochodzenia wierzytelności od pierwowzoru, poprzez „akt zasadniczy”, aż po poprawki.

Panel drugi rozpoczął się o godzinie 11.15, a jego moderatorem była prof. dr hab. R. Świrgoń-Skok z Uniwersytetu Rzeszowskiego, która po podziękowaniach dla organizatorów zaprosiła za pulpit pierwszą prelegentkę.

„Obowiązek ujawnienia informacji o czynnościach dokonanych z pokrzywdzeniem wierzycieli” - tak brzmiał tytuł wystąpienia prof. dr hab. K. Flagi Gieruszyńskiej (Uniwersytet Szczeciński).

Omawiając to bardzo interesujące zagadnienie, profesor Gieruszyńska w początkowym etapie swojego wystąpienia poruszyła bardzo istotny temat - czym w ogóle jest czynność prawna. Przypomniała zgromadzonym, iż brak jest legalnej definicji czynności prawnej i podjęła próbę scharakteryzowania tej definicji.

Na marginesie w tym miejscu należy zasygnalizować liczne rozbieżności w doktrynie rozumienia czynności prawnej. Na przykład jedna z definicji brzmi: „(...)Czynnością prawną jest zdarzenie, w skład którego wchodzi co najmniej jedno oświadczenie woli złożone przez osobę posiadającą zdolność do czynności prawnych, zmierzające do wywołania skutku prawnego w postaci powstania, zmiany lub ustania stosunku cywilnoprawnego, przy czym skutek ten następuje w przypadku, gdy przewiduje go norma prawna”.² Inni zaś autorzy próbują skupić się nie na definicji lecz na treści jakie powinna zawierać czynność prawna. Wystąpienie stało się przyczyną późniejszych dyskusji na temat skuteczności owego obowiązku (zasygnalizowanego w treści wystąpienia) w praktyce.

Drugą prelegentką była dr J. Bodio z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie której, wystąpienie dotyczyło „Nieważności czynności prawnych obowiązane

---

2 K. Czajkowska-Matosiuk, Prawo cywilne – część ogólna, prawo rzeczowe, zobowiązania i prawo spadkowe., Warszawa 2013, s. 96-97.

dokonanych wbrew sądowemu zakazowi zbycia nieruchomości”. Ze względu na wysoką jakość merytoryczną spotkało się z uznaniem publiczności. W tym momencie należy zasignalizować, iż ze względu na omawianą treść w czasie dyskusji pojawiły się liczne pytania do J. Bodio dotyczące m. in. samej sądowej procedury zakazu zbycia (zadane przez przedstawicielkę polskiego sądownictwa) oraz inne liczne dotyczące tej treści. Najbardziej trafnym i jednocześnie inspirującym do dalszych rozważań i analizy wydaje się być pytanie o to czy skutek nieważności jest skutkiem bezwzględnym?- które to pytanie zostało zadane przez prof. dr hab. M. Załuckiego.

Po wystąpieniu dr J. Bodio, która była ostatnią prelegentką panelu II, rozpoczęła się gorąca dyskusja na tematy przedstawione przez osoby występujące w tej części spotkania. Trafnie zadane pytania oraz wyczerpujące odpowiedzi, pozwoliły na rozwianie wątpliwości zgromadzonych oraz uszczegółowienie wyjątkowo zajmujących zagadnień.

Moderatorem trzeciego panelu był prof. dr hab. M. Załucki. Pierwszą osobą występującą był M. Borek reprezentujący Ośrodek Naukowo-Szkoleniowy przy KRK. Temat jego wystąpienia brzmiał: „Zabezpieczenie świadczeń alimentacyjnych.” Wystąpienie wzbudziło szczególną uwagę publiczności ze względu na bardzo dużą istotność problemu dotyczącą świadczeń alimentacyjnych. M. Borek wielokrotnie odwoływał się i cytował fragmenty znanych i cenionych przedstawicieli prawa, co spotkało się z ciepłym przyjęciem zgromadzonych osób.

Następnie rolę prelegentki przejęła dr A. Kościółek reprezentantka Uniwersytetu Rzeszowskiego w ciekawy i zajmujący sposób przedstawiła problem „Upadku zabezpieczenia roszczeń pieniężnych” wyczerpująco informując czy i kiedy tak się dzieje.

Ostatnim (*last but not least*) prelegentem panelu III i tym samym całej tegorocznej edycji ogólnopolskiej konferencji był dr R. Kulski. „Nowe zasady dochodzenia roszczeń w postępowaniu grupowym”. Jego wystąpienie było nacechowane bardzo dużą skrupulatnością oraz chęcią przekazania jak największej ilości informacji słuchaczom, wypowiedź ta była również poparta bardzo dokładną prezentacją multimedialną.

Przedostatnim elementem wydarzenia była dyskusja, która w sposób konstruktywny oraz rzeczowy pozwoliła jeszcze raz pochylić się nad wybranymi zagadnieniami poruszonymi podczas konferencji. Zobrazowaniu i uświadomieniu sobie problemów jakie budzą zainteresowanie różnych grup zawodowych zajmujących się roszczeniami (niech przykładem

będzie ożywiona dyskusja na temat momentu wejścia w życie (*de facto*) zasadniczej z punktu widzenia tematu konferencji ustawy o ułatwianiu dochodzenia wierzytelności oraz różne poglądy na ten temat). Równocześnie już teraz wskazaniu pewnych modyfikacji jakie można by wprowadzić w obowiązujących lub dopiero mającym wejść w życie przepisach prawa.

Na koniec przewodniczący Izby Komorniczej w Rzeszowie S. Różalski po podziękowaniu dla prelegentów, organizatorów oraz zgromadzonych gości i po bardzo pozytywnej ocenie tegorocznej konferencji (najlepsza spośród wszystkich edycji) zamknął konferencję.

Autor sprawozdania w większości zgadza się z tezami przedstawionymi przez Prelegentów. Sposób doboru tematów wystąpień ich spójność oraz przedstawienie argumentów (nie tylko *ad casum* lecz również generalnie) wydają się przekonywać. Najbardziej kontrowersyjnymi „chwilami” na konferencji były próby przybliżenia znaczenia pojęcia czynności prawnej, oraz pogląd, iż postępowanie upadłościowe jest konkurencyjne dla postępowania egzekucyjnego. Z tą drugą tezą można polemizować (w pewnym zakresie), lecz w innym obszerniejszym opracowaniu na ten temat.

Podsumowując, zagadnienia dotyczące wierzytelności, były i będą jedną z najbardziej kontrowersyjnych kwestii jakie prawa dotyczą mogą. Z ogółu wystąpień prelegentów można pokusić się o wysnucie tezy – iż zmiany są konieczne, lecz zmiany przemyślane i trafne – z czym trudno się nie zgodzić.

Konferencja była, według autora, udanym przedsięwzięciem naukowym, co potwierdzały nie tylko licznie zgromadzeni goście, wybitni prelegenci (doceniani nie tylko na forum krajowym jak i również zagranicznym), ale również wspomniane wcześniej ożywione dyskusje oraz pozytywne reakcje publiczności. Jednak każdy będzie mógł wyrobić sobie choć przybliżony na ten temat pogląd sięgając do publikacji pokonferencyjnej, która została zapowiedziana.